

Dato: 9. januar 2025
 Enhed: HOF
 Ref.: SUNROS/Amkw
 Sagsnr.: 24-27213-000004

REFERAT fra 4. møde i Overvågningsudvalget for Hav-, Fiskeri- og Akvakulturprogrammet 2021-2027 (EHFAF) afholdt onsdag den 5. december 2024
Mødedeltagere:

Deltager	Organisation	Rolle
Christian Vig Houe (Formand)	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri Fiskeristyrelsen	Formand
Lars Christian Hansen (Næstformand)	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri, Fiskeristyrelsen	Næstformand
Lars Kjellerup Larsen	Ministeriet for Grøn Trepert - Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV)	Medlem
Nanna Munk Pedersen	Erhvervsministeriet, Erhvervsstyrelsen	Suppleant
Heidi Birthe Nielsen	Kirkeministeriet, Plan- og Landdistriktsstyrelsen	Medlem
Thomas Jespersen	Marine Ingredients Denmark og Danish Seafood Association	Medlem
Semi Kilic	Marine Ingredients Denmark	Stedfortræder
Camilla Saager Steensig	Danmarks Fiskeriforening PO	Suppleant
Claus Sparrevohn	Danmarks Pelagiske PO	Stedfortræder
Mette Florentin	Danmarks Pelagiske PO	Suppleant
David Lange	Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri PO	Medlem
Henriette Birch Hansen	Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri PO	Stedfortræder
Roland Gregers Madsen	Dansk Akvakultur PO	Medlem
Svend Bjørnager	FLAG-repræsentant (FLAG Nord)	Medlem
Flemming Kjærulf	Dansk Amatørfiskerforening	Suppleant
Anja Gadgård Boye	DTU Aqua	National Korrespondent
Ana Leocádio	Europa-Kommissionen, DG MARE	Observatør
Paulina Bartoszewska	Europa-Kommissionen, DG MARE	Observatør
Alenka Kampl	Europa-Kommissionen, DG MARE	Observatør

Sekretariat

Anne-Marie Knuth-Winterfeldt	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri, Fiskeristyrelsen
Birgitte Ribert Grehn	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri, Fiskeristyrelsen
Sune Nørgaard Rossing	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri, Fiskeristyrelsen
Anders Stistrup Markussen	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri, Fiskeristyrelsen
Holger Jacobsen Kirkedal	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri, Fiskeristyrelsen
Alba Marie Fryd Yde Skoven	Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri, Fiskeristyrelsen

Afbud

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Danmarks Fiskehandlere
Landdistrikternes Fællesråd
3F
WWF
Danske Havne
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Kommunernes Landsforening
Danmarks Sportsfiskerforbund
Fiskeriets Arbejds miljøråd
Danske Regioner
Foreningen Netværk for Økologisk Akvakultur

REFERAT

REFERAT

1. Velkomst ved formanden for Overvågningsudvalget, Christian Vig Houe

Formanden bød velkommen til det fjerde møde i Overvågningsudvalget for EHFAF-programmet. Formanden redegjorde kort for den nylige ressortomlægning, der havde betydet, at Fiskeristyrelsen var overgået til at være Landbrugs- og Fiskeristyrelsen.

Formanden bød velkommen til Paulina Bartoszewska fra EU-Kommissionen, som har overtaget posten som souschef i enheden C2 i DG MARE fra Fabio Galetti. Derudover bød formanden velkommen til det nye medlem fra Dansk Akvakultur, Roland Gregers Madsen, og den nye suppleant fra Erhvervsstyrelsen, Nanna Munk Pedersen.

2. Godkendelse af dagsorden

Formanden præsenterede dagsordenen.

Formanden inviterede medlemmerne til at byde ind med punkter til evt. Der blev ikke føjet punkter til evt.

Udvalget godkendte dagsordenen.

3. Status for EHFAF-program og åbning af tilskudsordninger

3.1 Til orientering: Status for åbning af ordninger og tilsagn i 2024

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om status for åbning af tilskudsordninger og tilsagn i 2024.

I 2024 genåbnedes alle ordninger fra den politiske aftale for 2021-2023. Ordningerne blev åbnet som løbende ansøgningsrunder. Formanden gennemgik det udsendte bilag 1, hvor data fra d. 31. oktober 2024 fremgik. Siden d. 31. oktober var der givet yderligere tilsagn på tre ordninger.

På Investeringer i kystfiskeri var der nu givet 74 tilsagn til samlet 16 mio. kr. Der var modtaget over 100 ansøgninger på ordningen, og der kommer stadig flere. Dog er det oftest relativt små beløb, der søges tilskud til. Der forventes på den baggrund et mindreforbrug på 10-15 mio. kr., når ordningen lukker for ansøgninger den 31. december 2024 (efterfølgende er der pr. 31/12 2024 konstateret en overansøgning).

På Vandløbsrestaurering var der nu givet 54 tilsagn til samlet 102,6 mio. kr. Det forventes, at der kommer fuldt afløb for ansøgningsrunden i 2024.

Der var desuden givet tilsagn for yderligere 300.000 kr. under Indsats mod marint affald.

REFERAT

Derudover blev det fremhævet, at ordningen Grøn omstilling fiskeri havde en ramme på 50,3 mio. kr. i 2024, og at der var givet 8 tilsagn for i alt 46,6 mio. kr. De resterende 3,7 mio. kr. svarer typisk til ét lille projekt.

3.2 Til orientering: Evaluering af løbende ansøgningsrunder i 2024

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at styrelsen har gennemført en evaluering af løbende ansøgningsrunder som koncept, hvor der er etableret en tærskel for støtteberettigelse, og der prioriteres efter først til mølle-princippet. På udviklingsordninger (Grøn omstilling fiskeri og Grøn omstilling akvakultur) anvendes et rådgivende udvalg, der bistår styrelsens vurdering af ansøgninger med faglig sparring.

Evalueringen er inddelt i en intern og en ekstern evaluering. Den interne evaluering (foretaget af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen internt i organisationen) konkluderer, at både brugen af løbende ansøgningsrunder og brugen af rådgivende udvalg overordnet har fungeret godt. Den eksterne evaluering (foretaget af Pluss bredt blandt programmets interessenter) viser også generel opbakning til både løbende ansøgning og brugen af et rådgivende udvalg. I den eksterne evaluering af det rådgivende udvalg blev der påpeget en række tekniske forslag til tilpasninger samt en særlig udfordring ift. løbende ansøgning på udviklingsordninger, som Landbrugs- og Fiskeristyrelsen tager til efterretning. I den forbindelse overvejes muligheden for afgrænsede ansøgningsperioder udviklingsordninger. Forsøget med løbende ansøgningsrunder har været nyttigt, og på investeringsordningerne forventer styrelsen i en eller anden form at gå videre med konceptet.

Danish Seafood Association og Marine Ingredients Denmark bemærkede, at det var væsentligt med tid til at udarbejde ordentligt ansøgningsmateriale, og at lukkede ansøgningsrunder på udviklingsordninger var at foretrække.

DTU Aqua bemærkede, at det var en fordel med løbende ansøgningsrunder, og at det var godt, at man på Landbrugs- og Fiskeristyrelsens hjemmeside kunne følge med i fremdriften for tilsagn på de enkelte ordninger.

3.3 Til orientering: Det kommende arbejde med sidste del af programperioden 2025 – 2027

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at departementet desværre havde meldt afbud til dagens møde. Departementet havde bedt formanden om at viderebringe følgende til udvalget:

Der arbejdes i øjeblikket på at indhente mandat til de politiske forhandlinger om fremtidens erhvervsfiskeri. Det forventes derfor ikke, at der indgås en politisk aftale om EHFAF i 2025-2027 inden udgangen af 2024. Der arbejdes dog på at videreføre en række ordninger. Da der endnu ikke er indhentet mandat, kan der på nuværende tidspunkt ikke redegøres for, hvilke ordninger der er tale om.

Danish Seafood Association og Marine Ingredients Denmark bemærkede, at det var utilfredsstillende med uvished om EHFAF-programmets fremtid. Man havde tidligt leveret input til den politiske proces fra forarbejdnings- og afsætningssektoren. Det var blevet oplyst, at ministeren havde holdt møde med producentorganisationerne, men Danish Seafood Association og Marine Ingredients Denmark havde uden held anmodet om et møde med ministeren, som ikke havde tid.

REFERAT

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at man ikke kunne sige så meget under dette punkt, men at man ville tage input med videre til departementet. Beslutningen om fordelingen af EHFAF-midler var en del af en større politisk forhandling om fremtidens fiskeri.

DTU Aqua bemærkede, at man var enig med Danish Seafood Association og Marine Ingredients Denmark. Uden en politisk aftale for EHFAF-programmet i 2025-2027 manglede DTU Aqua en økonomisk ramme for det dataindsamlingsprogram som DTU udmønter for FVM i perioden 2025-2027. Den manglende afklaring af finansiering gør det meget svært at planlægge aktiviteter for perioden.

Kommissionen roste både forvaltningsmyndigheden og Overvågningsudvalget – som repræsentanter for bevillingsmodtagerne – for den flotte fremdrift, der var i programmets implementering. Samtidig pointerede Kommissionen, at det var vigtigt med klarhed om programmets videreførelse i det kommende år og at det var bekymrende for dataindsamlingsprogrammet såvel som for erhvervet, at der endnu ikke var klarhed om fordelingen af midler for 2025. En programændring tager tid at få vedtaget i Kommissionen på grund af de gældende regler om interne høringer af flere generaldirektorater i Kommissionen. Kommissionen anmodede forvaltningsmyndigheden om at overbringe en bekymring for den manglende klarhed om programmets fremtid til departementet. Kommissionen bemærkede desuden, at man – på baggrund af erfaringer fra EHFF-programmet – tilskyndede forvaltningsmyndigheden til at give tilsagn for mere end 100 procent af programrammen ("overcommitment") med henblik på at undgå at miste EU-midler til sidst i programperioden grundet sene projektannulleringer og reduceret gennemførelsesgrad.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at det skal afklares med Finansministeriet, om det vil være muligt at give tilsagn for mere end programrammen.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri bemærkede, at tilskudsordningen Investeringer i kystfiskeri har fungeret godt i 2024. Man bemærkede desuden, at situationen i de indre danske farvande var kritisk. Den tilbageværende infrastruktur i visse områder risikerer at falde fra hinanden på grund af de reducerede fiskerimuligheder. Nedgangen i kvoter har konsekvenser i både første led (fiskere) og andet led (transport og logistik). Der blev fremhævet et eksempel på en indkøber (andet led) i et område, som havde besluttet at sælge ud, hvilket betød, at infrastrukturgrundlaget for at lande fisk i området ville forsvinde.

Marine Ingredients Denmark spurgte Kommissionen, om man ville tage Danish Seafood Association og Marine Ingredients Denmarks samlede høringssvar til Kommissionens midtvejsevaluering af EHFAF-programmet i betragtning.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen foreslog, at DSA og MID kunne sende høringssvaret til departementet.

4. Til orientering: Status på programgennemførelsen inkl. resultatopfyldelse

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen gennemgik de udsendte bilag 3-6 om programfremdriften.

Bilag 3: Opfyldelse af n+3 kravet for EHFAF

- Fiskeristyrelsen forklarede, hvad begrebet N+3 dækker over. N+3 er et årligt fremdriftsmål, dvs. mål for fremdriften i forbruget af EU-midlerne (N+3), der specificerer, hvor mange midler der skal være godkendt til udbetaling fra EU senest tre år efter, de er forpligtet i henhold til programmets finansieringsplan. Ethvert beløb i et nationalt program, som ikke er forfinansiering eller indgivet i en betalingsanmodning til Kommissionen i det tredje kalenderår efter året for

REFERAT

indgåelse af budgetforpligtigelsen (jf. Finansieringsplanen i det danske EHFAF-program 2021-2027) kan blive frigjort af Kommissionen. Det vil sige, at beløbet potentielt mistes og ikke kan anvendes i det nationale program. Den første budgetforpligtigelse i den danske finansieringsplan for EHFAF var i 2022 og N+3 kravet skal derved efterleves første gang i 2025. Den nuværende forpligtigelse er på ca. 39 mio. EUR, svarende til ca. 290,4 mio. kr.

På nuværende tidspunkt er der akkumuleret udbetalt 18,2 mio. EUR, hvoraf der er sendt betalingsanmodning til Kommissionen for 16,2 mio. EUR. For at opfylde kravet til N+3 i 2025 udstår der at blive hjemtaget 17,2 mio. EUR fra EU. Baseret på nuværende afgivne tilsagn er det Landbrugs- og Fiskeristyrelsens forventning, at der vil blive udbetalt og anmodet om yderligere i de kommende år, så N+3 kravet i 2025 og 2026 opnås. Fremdrift i udmøntninger i 2025 er vigtig for at sikre, at forvaltningsmyndigheden opfylder N+3 kravet i 2027.

Kommissionen bemærkede, at den danske udmøntningsgrad til tilsagn på 47 procent var flot sammenlignet med EU-gennemsnittet på 18 procent. Som Landbrugs- og Fiskeristyrelsen selv fremhævede, så var der potentielle udfordringer ift. betalinger, og man opfordrede til fortsat fremdrift af programmet, så problemer med at efterleve N+3 kravet undgås.

Bilag 4: Finansiell fremdrift pr. specifikt mål (tilsagn og udbetaling i forhold til programrammen)

Bilaget viste, hvor meget af rammen, der var udmøntet til tilsagn og udbetaling fordelt på specifikke mål. Der er samlet givet tilsagn for 47 procent af programrammen (95 mio. EUR), og der er udbetalt lige under 10 procent af programrammen. På stort set alle specifikke mål er opfyldelsen omkring de 50 procent.

På specifikt mål 2.1 om akvakultur er gennemførelsen nået særligt langt med en 15 procent forøgelse siden sidste møde i Overvågningsudvalget i maj 2024. På ordningen Grøn omstilling akvakultur er der givet ni tilsagn henover sommeren.

Alle specifikke mål med undtagelse af teknisk bistand er forøget. Største procentmæssige forøgelse siden sidste møde er for mål 1.6, idet der er givet 54 tilsagn til vandløbsrestaurering, siden ordningen åbnede i juni 2024. På Teknisk bistand er tilsagnsbeløbet reduceret siden sidste møde i Overvågningsudvalget, idet nogle af projekterne er blevet finansieret over EHFF i stedet for EHFAF, mhp. at sikre størst muligt afløb ifm. lukning af EHFF.

Bilag 5: Finansiell fremdrift pr. ordning

Bilaget illustrerede fremdriften på de enkelte EHFAF-ordninger.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om fremdriften på ordningerne og bemærkede, at 8 ud af 13 ordninger er udmøntet med 50 procent eller derover, som forventet halvvejs i programmet. Fiskerikontrol er på 39 procent og Teknisk bistand på 17 procent, idet de seneste projekter primært har modtaget støtte under EHFF.

Grøn omstilling akvakultur - investeringsprojekter og Investeringer i kystfiskeri er de ordninger, som pt. er bagefter. Investeringer i kystfiskeri har været udfordret i forhold til afløb. Dette skyldes bl.a., at de enkelte tilsagn ofte er relativt små. Styrelsen har indført løbende ansøgningsrunde samt udvidet målrettet kommunikation til målgruppen mhp. at øge afløbet.

REFERAT

Grøn omstilling akvakultur – investeringsprojekter åbnede første gang i 2023. Her blev 4,3 mio. udmøntet ud af en pulje på 21 mio. Restbeløbet blev tilført ordningen Grøn omstilling akvakultur – udviklingsprojekter. For 2024-runden på Grøn omstilling akvakultur – investeringsprojekter er hele rammen på 7 mio. kr. blevet udmøntet.

På ordningen Udsætning af åleyngel er der pt. givet tilsagn til ét sammenhængende projekt, jf. rammerne for ordningen i den tilhørende bekendtgørelse.

Bilag 6: Status for outputindikatorer

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om status for EHFAF-programmets outputindikatorer, som er et udtryk for antal projekter. Mål for antal projekter blev sat, da programmet blev udfærdiget. På det tidspunkt var det svært at forudsige antallet og størrelsen på projekter under de enkelte ordninger. Fire ud af seks indikatorer er næsten indfriet eller overindfriet. Kun målsætning 1.4 og Teknisk bistand er betydeligt under målet. For målsætning 1.4 skyldes det delvist den sene ansøgningsfrist (d. 15. november 2024). For både Teknisk bistand og Fiskerikontrol gælder derudover, at projekter nu forvaltes som store projekter i stedet for en række små og individuelle projekter. Målsætningerne for 1.4 og teknisk bistand bør justeres ifm. en evt. kommende programændring, så de er mere retvisende.

Bilag 7: Status for resultatindikatorer

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om status for EHFAF-programmets resultatindikatorer. De fleste indikatorer forventes at blive indfriet. Resultater forventet på tilsagnstidspunktet er for 8 ud af 13 indikatorer over 50 procent. Flere indikatorer er endda allerede over 100 procent opfyldt.

CR17 (*common result indicator vedr. antal enheder der øger ressourceeffektivitet*) under specifik målsætning 1.1 om fiskeri er på 32 procent. Der har været en styrket indsats for at øge antallet af ansøgninger på ordningen Investeringer i kystfiskeri med anvendelse af en udvidet teknologiliste, løbende ansøgningsrunde og kommunikationsinitiativer. Ansøgningerne har i højere grad været mhp. selektive redskaber fremfor investeringer målrettet energieffektivitet.

CR19 om aktiviteter til forbedret forvaltning under specifikt mål 1.4 om dataindsamling og fiskerikontrol er påvirket af, at flere projekter har fået støtte under EHFF-programmet, samt at projekterne defineres som få, større projekter hvilket fortsat ofte har været rapporteret som ét "tiltag til forbedring af forvaltningskapaciteten".

Opfyldelse af begge indikatorer under 1.6 om miljø og naturtiltag er under målet. Dette skyldes, at man efter EHFAF-programmets godkendelse har justeret definitionen af, hvordan indikatoren måles, så den er mere retvisende end under EHFF-programmet.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen præsenterede afslutningsvis under gennemgangen af EHFAF-programgennemførelsen en oversigt over bruttosagsbehandlingstider for tilsagns- og udbetalingsager under programmet. Styrelsens mål for sagsbehandlingstiden er 80 dage fra en ansøgning er modtaget. 18 procent af sagerne for tilsagn og 27 procent af sagerne for udbetaling har overskredet 80-dages fristen. Der er tale om

REFERAT

bruttosagsbehandlingstider, dvs. tider fra en ansøgning er modtaget til tilsagn eller udbetaling er givet. Derved inkluderer sagsbehandlingstiden dage indtil sagen er fuldt oplyst. I en del sager er Landbrugs- og Fiskeristyrelsen nødt til at indhente supplerende oplysninger fra ansøger, inden der kan træffes afgørelse om tilsagn eller udbetaling. De fleste sager behandles således noget hurtigere end den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på 47-49 dage.

I forbindelse med Pluss' procesevaluering af EHFAF-programmet har 75 procent af de responderende bevillingsmodtagere givet udtryk for tilfredshed med ansøgningsprocessen generelt set. Landbrugs- og Fiskeristyrelsen ønsker at fastholde et højt ambitionsniveau i forhold til bevillingsmodtageres tilfredshed med ansøgningsprocessen, og tager gerne imod Overvågningsudvalgets input til forbedringer. Løbende ansøgningsrunder var én måde hvorpå man søgte at forbedre oplevelsen af ansøgningsprocessen.

Der var ingen bemærkninger fra udvalget til gennemgangen.

5. Til orientering: Status for forbrug af teknisk bistand på EHFAF i 2023 og budget for 2024

Fiskeristyrelsen orienterede om forbruget af teknisk bistand.

Teknisk bistand kan udgøre op til 6 pct. i hele programperioden. For EHFAF er det gennemsnitligt ca. 2,5 mio. EUR årligt. Trækket på teknisk bistand kan svinge fra år til år, da det er aktivitetsafhængigt. Der er i 2024 budgetteret med et større træk på teknisk bistand, da aktiviteten er planlagt højere, da flere ordninger blev åbnet og sagsbehandlet end i foregående år. I 2022-2023 varetog forvaltningsmyndigheden ekstraordinært opgaver og sagsbehandling vedr. Brexit-reserven samt EHFF-afslutning, hvilket er årsagen til det lavere forbrug i 2023 set i forhold til budgettet for 2024. I 2025 forventes der budgetteret med 3,7 mio. EUR. Den endelige ramme fastlægges i den kommende politisk aftale.

6. Til orientering og drøftelse: Status for evaluering af EHFAF-programmet

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at konsulentvirksomheden Pluss ved det seneste møde i Overvågningsudvalget i maj 2024 havde præsenteret en overordnet plan for evalueringsaktiviteter undervejs i EHFAF-programmet. Den første større evalueringsaktivitet er en procesevaluering, der fokuserer på EHFAF-støtteordningernes overordnede funktionalitet. Pluss har arbejdet på denne procesevaluering i løbet af efteråret, og evalueringen forventes færdiggjort i begyndelsen af det nye år. Udvalget får lejlighed til at komme med bemærkninger til det endelige udkast.

Mikkel Frost og Line Ehlers fra Pluss præsenterede de foreløbige resultater fra procesevalueringen. Procesevalueringen havde blandt andet vist, at der blandt Overvågningsudvalgets medlemmer var et ønske om, at rammerne for møderne blev justeret, så det i højere grad end i dag blev indflydelsesmøder frem for orienteringsmøder. Møderne blev opfattet som langtrukne og kunne med fordel indeholde temadrøftelser eller lignende. Det blev også fremhævet, at der med fordel kunne gøres mere for at informere om programmets resultater. Se slide 18-31 i bilag 1 for nærmere information om de foreløbige resultater fra procesevalueringen.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen bemærkede, at man gerne tog imod input til forbedringer, herunder i forhold til forbedring af rammerne omkring møderne i Overvågningsudvalget.

REFERAT

DTU Aqua foreslog, at man forud for møderne kunne udsende konkrete spørgsmål til udvalgets medlemmer, så man i højere grad blev gjort opmærksom på, hvad man skulle forberede. Ligeledes kunne datamateriale, der udsendes forud for møderne ledsages af lidt flere forklaringer af hensyn til læsevenligheden.

Danish Seafood Association og Marine Ingredients Denmark bemærkede, at procesevalueringen rammer plet, og at man på møderne i Overvågningsudvalget burde udnytte de tilstedeværende kompetencer i udvalget bedre ved i højere grad at drøfte problemstillinger eller ideer. Hertil blev det foreslået i højere grad at sætte aktuelle problemstillinger/ideer til drøftelse i udvalget.

Kommissionen bemærkede, at det var positivt at se en evaluering så tidligt, da evalueringens resultater kan bruges i den indeværende programperiode. Kommissionen anbefalede, at Overvågningsudvalgets medlemmer kommer med forslag til ændringer, men understregede samtidig, at der er krav i EU's Forordning om Fælles Bestemmelser (CPR-forordningen), om hvad der skal præsenteres på møder i Overvågningsudvalget. Forslaget fra DTU Aqua om at udsende spørgsmål forud for mødet og muligheden for at gøre brug af break out sessioner blev fremhævet. Der kunne desuden være øget fokus på at informere om fremtidige ansøgningsrunder med henblik på at skabe forudsigelighed for bevillingsmodtagere. Forslag om at inkludere temadrøftelser og projektpræsentationer på møderne i Overvågningsudvalget blev bifaldet.

Kommissionen opfordrede til at styrke udbredelse af information om programmets resultater, både til programmets interessenter og til samfundet mere generelt.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen bemærkede, at man ville tage initiativ til at forbedre mødestrukturen frem mod det næste møde i Overvågningsudvalget d. 3. juni 2025.

7. Til orientering: Kommunikation

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om status på kommunikationshandlingsplanen for 2024 og for handlingsplanen for 2025.

Siden det sidste møde i udvalget i maj 2024 er Landbrugs- og Fiskeristyrelsens nye hjemmeside gået i luften d. 1. oktober 2024. I overgangen til den nye hjemmeside har man genbesøgt alt indhold om EHFAF-programmet, og har især haft fokus på at gøre det nemt for støttemodtagerne at finde de oplysninger, de skal bruge. Igennem hele året har der været meget aktivitet på hjemmesiden, hvilket delvist kan forklares med, at der har været mange tilskudsordninger i 2024. Måltallene for antal besøg og antal sidevisninger er langt overgået (besøg: 31.000, mål: 10.000, sidevisninger: 43.000, mål 15.000).

Derudover har der også været væsentlig aktivitet på Landbrugs- og Fiskeristyrelsens sociale medier, herunder på LinkedIn, hvor man har haft succes med at dele projekthistorier. For de øvrige løbende kommunikationsaktiviteter er måltallene for 2024 også nået.

Arbejdet med at synliggøre EHFAF-programmet fortsætter i 2025, hvor Landbrugs- og Fiskeristyrelsen igen vil være tilstede med en stand på DanFish konferencen i Aalborg i oktober. Her vil man synliggøre støttemulighederne i EHFAF-programmet og resultaterne af programmet. Derudover fortsætter de løbende kommunikationsaktiviteter. Der vil igen være fokus på at annoncere ansøgningsrunder via styrelsens hjemmeside og nyhedsmail, formidle projekthistorier på sociale medier og gennem pressemeddelelser samt afholde informationsmøder forud for de ansøgningsrunder, der åbner i 2025.

Danish Seafood Association og Marine Ingredients Denmark bemærkede, at Landbrugs- og Fiskeristyrelsen i sin pressemeddelelse i forbindelse med offentliggørelsen af den tematiske evaluering af EHFF-programmet

REFERAT

tegnede et billede af, at erhvervet får flere midler, end det reelt er tilfældet. Man bør være mere omhyggelig med at fremføre information korrekt.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen tog bemærkningen til efterretning. Information om programmet, f.eks. i en pressemeddelelse, må ikke være misvisende. Nogle projekter kan dog være mere interessante at kommunikere end andre.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri foreslog, at man på Landbrugs- og Fiskeristyrelsens hjemmeside også angiver antal projekter, der får tilsagn. Det kan være med til at give et perspektiv på, hvordan midlerne kommer ud til et større antal bevillingsmodtagere.

Kommissionen bemærkede, at forvaltningsmyndigheden i sin kommunikation kunne forsøge at belyse sammenhængen mellem myndighedsordninger og erhvervsordninger såvel som det samlede programs betydning for samfundet mere generelt. Ordninger som dataindsamling og fiskerikontrol, der modtager en væsentlig del af EHFAF-rammen er således bidragende til en effektiv fiskeriforvaltning, som er en forudsætning også for bæredygtighed og rentabilitet i erhvervet.

8. Til orientering: Opfyldelse af grundforudsætninger

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om opfyldelsen af de fire horisontale grundforudsætninger: 1) Effektive mekanismer til overvågning af markedet for offentlige udbud, 2) Redskaber og kapacitet til effektiv anvendelse af statsstøttere reglerne, 3) Effektiv gennemførelse og anvendelse af EU's charter om grundlæggende rettigheder og 4) Gennemførelse og anvendelse af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. De horisontale grundforudsætninger er et fast punkt på møderne i Overvågningsudvalget.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har siden sidste møde i Overvågningsudvalget i maj 2024 opdateret dele af det interne sagsbehandlingsmateriale. I den forbindelse har der været fokus på at indarbejde vurderinger ift. de enkelte projekters opfyldelse af grundforudsætningerne i de tjeklister, som anvendes af sagsbehandlerne. Herved sikres dokumentation for forvaltningsmyndighedens kontrol. Forvaltningsmyndigheden har ikke modtaget eller behandlet overtrædelser eller klager over brud på charteret eller handicapkonventionen.

Udvalget havde ingen bemærkninger til orienteringen.

9. Til orientering: Operationer af strategisk betydning

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at Dataindsamling er udvalgt til at være en 'operation af strategisk betydning'. Dette betyder, at det er et fast punkt på dagsordenen til møder i Overvågningsudvalget, og at det er omfattet af en særlig kommunikationsforpligtelse over for medlemsstater og støttemodtagere.

DTU Aqua orienterede om kommunikations- og formidlingsaktiviteter under Dataindsamling.

Se slide 35-51 i bilag 1 for yderligere information.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen spurgte, om DTU Aqua kort kunne skitsere den overordnede ramme for dataindsamlingsordningen.

DTU Aqua oplyste, at dataindsamlingsordningen årligt modtager 68,2 mio. kr. i tilskud fra EHFAF-programmet. Heraf går ca. 600.000. kr. til Københavns Universitet, 4. mio. kr. til Danmarks Statistik og ca.

REFERAT

63 mio. kr. til DTU. Udgifterne forbundet med deltagelse i ICES er alene ca. 5 mio. kr. DTU Aqua oplyste, at man gerne vil fortælle om arbejdsprogrammet for dataindsamling ved en kommende lejlighed, hvis udvalget er interesseret.

Kommissionen bemærkede, at Holland ligesom Danmark har et projekt med titlen ”fuldt dokumenteret fiskeri” under dets dataindsamlingsordning. Der blev spurgt ind til, om der eksisterede et samarbejde mellem Danmark og Holland på dette område, i hvilket omfang man benyttede kunstig intelligens og om fiskernes holdning til samarbejdet i projektet ”fuldt dokumenteret fiskeri”. Der blev desuden spurgt ind til fremadrettede prioriteter inden for dataindsamling, om den økonomiske ramme var tilstrækkelig og om konkrete udfordringer for dataindsamlingsordningen.

DTU Aqua forklarede, Danmark (DTU Aqua) er formand for ICES-undergruppen vedr. CCTV (kameraprojekter til dokumentation af fiskeri), blandt andet fordi Danmark er førende på dette område. En række lande har afventet revidering af kontrolforordningen, inden de vil igangsætte kameraprojekter. DPPO har sammen med Aalborg Universitet et projekt under EHFAF vedr. CCTV.

DTU Aqua oplyste, at hovedprioriteterne fremover var at effektivisere dataindsamlingsprogrammet, så man kunne få mere for færre penge. Blandt andet er togterne meget omkostningsfulde. Her kan resultater fra projekter vedr. eDNA potentielt være med til at holde udgifter nede. Styrket samarbejde med andre lande vil også være en prioritet. Det er svært for nuværende at opnå fælles finansiering til projekter, bl.a. pga. forskudte bevillingsperioder landene imellem.

10. Til orientering: Analyse af behov for finansielle instrumenter i EHFAF-programmet

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om den udarbejdede analyse af behov for finansielle instrumenter i EHFAF-programmet, som COWI udarbejdede i første halvdel af 2024 og præsenterede på det seneste møde i Overvågningsudvalget i maj 2024. Den endelige rapport blev sendt til Overvågningsudvalgets medlemmer d. 30. september 2024.

Rapporten konkluderede, at det på kort sigt var inden for akvakultursektoren, at brug af finansielle instrumenter kunne være relevant. Rapporten anbefalede, at man ikke gjorde brug af finansielle instrumenter i denne programperiode (2021-2027). Denne anbefaling var bl.a. begrundet i det forhold, at godkendelsesprocesserne ift. etablering og omlægning af akvakulturanlæg tager meget lang tid - ofte flere år. Det vil derfor være svært at nå at få afløb for midler afsat til finansielle instrumenter inden for akvakultur i denne programperiode. Rapporten anbefalede desuden, at man overvejede at benytte sig af finansielle instrumenter inden for investeringer i akvakultur i en efterfølgende programperiode. Landbrugs- og Fiskeristyrelsen vil sammen med departementet undersøge mulighederne nærmere og tage stilling til, om der skal foreslås etablering af finansielle instrumenter i den efterfølgende programperiode.

Kommissionen spurgte, om der bliver gjort noget for at øge hastigheden for tilladelser til etablering og omlægning af akvakulturanlæg.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at man ville videreformidle spørgsmålet til departementet og følge op ved næste møde i Overvågningsudvalget.

11. Til orientering: EHFAF-projektpræsentation – Stickleback development: From biology to management (Stickman)

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at man til dagens møde havde inviteret DTU Aqua og Dansk Pelagisk Producentorganisation (DPPO) til at præsentere et igangværende projekt under EHFAF-ordningen Grøn

REFERAT

Omstilling Fiskeri om potentialet for fiskeri af hundestejler i Østersøen. Projektet har fået tilsagn om 9,7 mio. kr. i tilskud.

Karin Hüsey fra DTU Aqua og Claus Sparrevohn fra DPPO præsenterede projektet, der har til formål at bane vejen for en ny fiskerimulighed for den danske fiskerisektor gennem fangst af hundestejler. Fiskeriet bør sigte mod økonomisk og økologisk bæredygtige fangstniveauer med positive effekter på økosystemer og miljø.

DTU Aqua forklarede blandt andet de bagvedliggende årsager til fremgangen af hundestejler i Østersøen og projektets opbygning, der var fordelt på seks forskellige arbejdsprogrammer. DPPO oplyste blandt andet, at seks fartøjer har fået tilladelse til at fiske på forsøgsbasis efter hundestejler i Østersøen ifm. deres øvrige fiskeri. Der vil blive brugt fintmasket tobisfiskeudstyr til formålet.

Se slide 54-65 i bilag 1 for nærmere information.

Kommissionen spurgte, om der var udfordringer forbundet med forsøgsfiskeriet, f.eks. uønsket bifangst og mangelfuldt udstyr til formålet, om der var begrænsninger for fiskeri under forsøget, og om der var interesse blandt de pelagiske fiskere for denne nye type fiskeri.

DPPO forklarede man blandt pelagiske fiskere havde positive erfaringer fra fiskeri af havgalt ved Irland, som nu havde opfisket i 10-15 år. Disse erfaringer smitter af på DPPOs interesse for et potentielt sammenligneligt fremtidigt fiskeri af hundestejler i Østersøen.

DTU Aqua oplyste, at man havde søgt om begrænset tilladelse til forsøgsfiskeri, og at man ved opfiskning af 3/4 af den tilladte mængde ville genvurdere dette projektelement.

Kommissionen spurgte, hvor lang tid det vil tage at udarbejde en bestandsvurdering, så man kan påbegynde kommercielt fiskeri.

DTU Aqua og DPPO vurderede, at det ville tage 3-5 år.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen foreslog, at DTU Aqua og DPPO kan give en opfølgende præsentation af projektet for Overvågningsudvalget, når projektet er mere fremskredent.

11. Til orientering: Status på programgennemførelsen af EHFF inkl. resultatopfyldelse

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen gennemgik fremdriften på programgennemførelsen af EHFF med udgangspunkt i bilag 10-13. Programmet er nu lukket, og der gives ingen nye tilsagn. Siden den seneste præsentation på mødet i Overvågningsudvalget i maj 2024, er der således ikke sket store ændringer i fremdrift såvel som på output- og resultatindikatorer.

Bilag 10: Status på gennemførelse af programmet og bilag 11: Fremdrift på programniveau

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at arbejdet med at sikre størst muligt afløb er nu afsluttet. Oplysningerne i bilagene viser de endelige tal for EHFF. De eneste bevægelser der fra nu af kan forekomme på EHFF er ifm. håndtering af uregelmæssige beløb, herunder klagesager, tilbagebetalinger og revision.

REFERAT

Styrelsen arbejder nu på at få godkendt de endelige afrapporteringer, herunder den endelige årsrapport og det endelige årsregnskab.

Med undtagelse af UP4 og UP5 er alle prioriteter i EHFF-programmet gennemført med over 90 % af rammen udbetalt.

Under UP4 (FLAG'erne) blev der ikke givet nye tilsagn efter 2020 og samtidig blev ordningen ramt af store annulleringer sent i programperioden.

Der er ikke fuldt afløb på UP5. Afløbet afspejler prioriteringen i de politiske aftaler.

Teknisk bistand dækker bl.a. udgifter til nyt it-system (TAS), som har bidraget til, at forbruget overstiger budgetrammen. Dette er inden for de 15 procent fleksibilitet, som forordningen giver mulighed for.

Bilag 12: Fremdrift på ordningsniveau

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at forbruget er tæt på 100 procent for mange ordningers vedkommende. Forbruget på investeringer på fiskefartøjer er 81 procent. Ordningen har ikke været åben siden 2017, og midlerne er anvendt på andre ordninger inden for den fleksibilitet, der er i forordningen, herunder til ordningerne Ophugning i Østersøen og Fiskeri, Natur og Miljø.

Udvalget havde ingen bemærkninger til præsentationen.

Bilag 13: Opfyldelse af mål i resultatramme

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at der ved opgørelse af målopfyldelsen af resultatrammen skelnes mellem outputindikatorer (antal sager udbetalt) og den finansielle indikator (forbrug af rammen). De enkelte mål i resultatrammen er for langt de flestes vedkommende opfyldt med de sidste udbetalinger i 2024. Kun to indikatorer er under 100% opfyldt, og de er begge opfyldt over 90%.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen informerede kort om processen for lukning af EHFF-programmet. Årsrapporten er en del af lukkedokumenterne. Den blev godkendt af Overvågningsudvalget på sidste møde i Overvågningsudvalget i maj 2024. Årsrapporten blev sendt til Kommissionen, som havde en række bemærkninger af teknisk karakter, som har ført til justeringer i rapporten. Bemærkningerne er blevet håndteret, og årsrapporten er nu sendt til Kommissionen igen.

Tidsplan for næste skridt ift. lukning er, at vi sender lukkedokumenter til Kommissionen i begyndelsen af 2025.

Kommissionen bemærkede, at EHFF-programmets resultat på 97 procent af programrammen udbetalt er godt. Det efterlader dog fortsat 5 mio. EUR i ubrugte EHFF-programmidler. Hvis man kan have kunne finde en måde også at bruge dem på ville det have være fint. Kommissionen så frem til at modtage lukkedokumenterne i begyndelsen af 2025.

13. Til orientering og drøftelse: Evaluering af EHFF-programmet - opfølgning

REFERAT

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at Pluss i perioden oktober 2023 til maj 2024 havde udarbejdet en tematisk evaluering af EHFF-programmet, som de præsenterede på det seneste møde i Overvågningsudvalget i maj 2024. Den endelige rapport blev sendt til Overvågningsudvalget d. 30. september og blev samtidig offentliggjort på Landbrugs- og Fiskeristyrelsens hjemmeside. Den tematiske evaluering indeholdt en række læringspunkter, som der findes en oversigt over i bilag 14.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen gennemgik kort et par af de væsentlige læringspunkter. Flere læringspunkter omhandler udfordringer med langsommelige godkendelsesprocedurer for nye redskaber og teknologier på EU-niveau. Det er en problemstilling, som styrelsen er bekendt med, men som ligger uden for forvaltningsmyndighedens kompetence.

En anden problemstilling som flere af læringspunkterne adresserer er indsatsen over for kystfiskere. På dette område har forvaltningsmyndigheden – særligt i forbindelse med 2024-åbningen af tilskudsordningen Investeringer i kystfiskeri – taget skridt til at sikre, at flere midler finder afløb under ordningen. Man har bl.a. forenklet kravene i forbindelse med ansøgning under EHFAF i forhold til EHFF, styrket outreach- og informationsindsatsen over for kystfiskere gennem direkte breve om støttemuligheder til kystfiskere og information om støttemuligheder direkte fra fiskerikontrollører ved kontrolbesøg. Man har også gjort det muligt at afholde udgifter til konsulentbistand fra tilskudsmidler.

Overvågningsudvalget blev inviteret til at komme med bemærkninger til opfølgningen på EHFF-evalueringen.

Danish Seafood Association og Marine Ingredients Denmark bemærkede, at læringspunkt nr. 14 vedr. *afsætningsfremmeaktiviteter placeret hos producentorganisationerne* gav et misvisende billede af programmets betydning for løsning af afsætningsproblematikker.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at evalueringens læringspunkter vil blive brugt som input i forbindelse med en evt. programændring som følge af den kommende politiske aftale. Det konkrete læringspunkt kan være relevant input, såfremt der bliver afsat midler til afsætningsfremmeaktiviteter i et nyt program for 2025-2027.

14. Kommissionen orienterer

Kommissionen informerede om de overordnede prioriteter for den nye EU-Kommission, herunder særligt prioriteter for den nye kommissær for fiskeri Constantinos Kadis; om de igangværende processer for Den Fælles Fiskeripolitik (CFP); om igangværende fondsevalueringer, studier og konsultationer; og om udsigterne for den næste flerårige finansielle ramme (MMF). Se slide 74-85 i bilag 1 for yderligere information.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen spurgte, hvilke alternativer til den nuværende bevillingsmodel, man kunne forestille sig.

Kommissionen oplyste, at man i andre fonde – i stedet for udbetalinger på baggrund af fakturaer – benyttede sig af milepæle for levering af output. Her kunne en milepæl for eksempel være en reform, hvor udbetalingen så ville falde, når reformen var gennemført. En beslutning om at ændre bevillingsmodellen for strukturfonde som EHFAF skal træffes af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab (fælles beslutningsprocedure) på baggrund af et lovforslag fra Kommissionen.

REFERAT

Formanden takkede for præsentationen.

15. Kommende møder

Næste møder i Overvågningsudvalget for EHFAF-programmet vil blive afholdt som fysiske møder d. 3. juni 2025 og d. 4. december 2025. Overvågningsudvalget blev inviteret til at komme med forslag til lokation for det næste møde d. 3. juni samt forslag til evt. projektbesøg.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri spurgte, hvornår i det nye år, man kunne forvente, at et nyt program for 2025-2027 ville ligge klar, og hvordan processen ville være, hvis der skulle laves en ny tilskudsordning, f.eks. en oplægningsordning.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyste, at en ny ordning i form af en oplægningsordning ville kræve en programændring. I den proces ville forvaltningsmyndigheden være i uformel dialog med Kommissionen om programændringen, inden den sendes formelt til Kommissionen. Man vil formentlig komme ind i anden halvdel af 2025, før en ny EHFAF-ordning vil kunne åbne.

16. Evt.

Der var ikke punkter til evt.